

DOMSTOLENS KENDELSE (Ottende Afdeling)

16. november 2010*

I sag C-73/10 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuttene for Den Europæiske Unions Domstol,
iværksat den 8. februar 2010,

Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG, Hamburg
(Tyskland), ved Rechtsanwalt A. Rinne, solicitors S. Kon og C. Humpe, og C. Vajda,
QC,

appellant,

den anden part i appelsagen:

Europa-Kommissionen ved M. Kellerbauer og A. Biolan, som befuldmægtigede, og
med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans, har

* Processprog: engelsk.

DOMSTOLEN (Ottende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Schiemann, og dommerne C. Toader og A. Prechal (refererende dommer),

generaladvokat: E. Sharpston
justitssekretær: A. Calot Escobar,

og efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

- ¹ Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG har med sit appelskrift nedlagt påstand om ophævelse af den kendelse, der blev afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans den 30. november 2009, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert mod Kommissionen (sag T-2/09, herefter »den appellerede kendelse«), hvorved Retten afviste det af dette selskab anlagte søgsmål med påstand om annullation af Kommissionens beslutning K(2008) 5955 endelig af 15. oktober 2008 om en procedure efter EF-traktatens artikel 81 (sag

COMP/39.188 — Bananer) (herefter den »anfægtede beslutning«) med den begrundelse, at søgsmålet var blevet anlagt efter udløbet af fristen.

Tvistens baggrund og retsforhandlingerne for Retten

- 2 Appellanten er et tysk kommanditselskab.

- 3 Appellanten modtog den 21. oktober 2008 en skrivelse med meddelelse om den anfægtede beslutning, hvorved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber fastslog, at flere virksomheder, heriblandt appellanten, har tilsidesat artikel 81 EF ved at have deltaget i en samordnet praksis vedrørende koordinering på en del af fællesmarkedet af referencepriser for bananer, og pålagde de nævnte virksomheder bøder.

- 4 Fresh Del Monte Produce Inc. (herefter »Del Monte«) er sammen med appellanten blevet idømt solidarisk at hæfte for betalingen af den bøde, som sidstnævnte er blevet pålagt, med den begrundelse, at Del Monte i løbet af den periode, i hvilken appellanten deltog i overtrædelsen, udøvede en bestemmende indflydelse på dette selskab. Del Monte har ved stævning indgivet den 31. december 2008 anlagt et annullations-søgsmål til anfægtelse af den anfægtede beslutning for Retten. I denne sag, som nu verserer, har appellanten opnået tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for Del Monte ved kendelse af 17. februar 2010, Fresh Del Monte Produce mod Kommissionen (sag T-587/08).

- 5 Ved telefax indgået til Rettens Justitskontor den 2. januar 2009 har appellanten fremsendt en kopi af en stævning med påstand om annullation af den anfægtede beslutning, idet originalen er blevet indgivet til justitskontoret den 9. januar 2009.
- 6 Appellanten, som ved skrivelse fra Rettens justitssekretær af 4. februar 2009 er blevet oplyst om, at selskabets søgsmål ikke er blevet anlagt inden for fristen fastsat i artikel 230 EF, har ved skrivelse af 20. februar 2009 indleveret sine bemærkninger vedrørende den for sene indgivelse af stævningen og har fremsat en begæring om fravigelse af nævnte frist.
- 7 Appellanten har herved gjort gældende, at den sene indgivelse af nævnte stævning skyldtes, at selskabets advokater havde fortolket Rettens procesreglement forkert. Nærmere bestemt har appellanten i bilaget til sine bemærkninger vedlagt en vidneforklaring fra en af selskabets advokater, hvorefter tre af dennes kolleger i god tro fandt, at søgsmålsfristen i henhold til nævnte reglements artikel 101, stk. 1, litra a), og stk. 2, sammenholdt med samme reglements artikel 102, stk. 2, udløb den 2. januar 2009.
- 8 Appellanten har ligeledes fremført flere argumenter, som kan begrunde, at Retten, uanset den sene indgivelse af stævningen, antager sagen til realitetsbehandling.
- 9 Appellanten har således for det første gjort gældende, at selskabet i tilfælde af en afvisning af søgsmålet vil blive behandlet uretfærdigt og stilles væsentligt ringere.
- 10 Appellanten har dernæst gjort gældende, at fristen praktisk taget ikke er overskredet, og at der er en forklaring på den sene indgivelse af stævningen. Det er desuden appellansens opfattelse, at en antagelse af søgsmålet til realitetsbehandling ikke indebærer noget væsentligt indgreb i princippet om retssikkerhed og ikke stiller Kommissionen ringere.

- 11 Endelig har appellanten anført, at proportionalitetsprincippet og retten til søgsmålsadgang som sikret ved artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), under alle omstændigheder vejer tungere end retssikkerhedsprincippet, hvilket blandt andet er blevet anerkendt i straffeprocesretten i Tyskland og i Det Forenede Kongerige.

Den appellerede kendelse

- 12 Retten har ved den appellerede kendelse afvist søgsmålet med den begrundelse, at det ikke er blevet anlagt inden for den fastsatte frist.
- 13 Retten har for det første i denne kendelses præmis 10-17 bekræftet, at søgsmålet er anlagt for sent, efter at have konstateret, at fristen for anlæggelse af nævnte søgsmål i medfør af artikel 230, stk. 5, EF, artikel 101, stk. 1, litra a) og b), og stk. 2, samt artikel 102, stk. 2, i Rettens procesreglement begyndte at løbe den 22. oktober 2008 og udløb den 31. december 2008 ved midnat under hensyntagen til afstandsfristen.
- 14 Retten har dernæst i præmis 20-23 i den appellerede kendelse forkastet appellants argumentation vedrørende en begrundelse for den sene indgivelse af stævningen.
- 15 Retten har for det første i nævnte præmis 20 anført, at det følger af Domstolens praksis, at fællesskabsbestemmelserne vedrørende procesfrister kun kan fraviges, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, omstændigheder, som ikke kunne

forudses, eller force majeure i overensstemmelse med artikel 45, stk. 2, i statuten for Domstolen, idet en streng overholdelse af disse bestemmelser er i overensstemmelse med hensynet til retssikkerheden og nødvendigheden af at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlighed i retsplejen.

- 16 Retten har i præmis 21 i den appellerede kendelse for det første anført, at appellanten i den foreliggende sag ikke havde ført bevis for eller endsige påberåbt sig, at der forelå omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure. Retten fandt for det andet, at for så vidt som appellanten, som gjorde gældende, at selskabets advokater havde foretaget en ukorrekt fortolkning af bestemmelserne i Rettens procesreglement, ønskede at påberåbe sig en undskyldelig fejl som begrundelse for en fravigelse af de bestemmelser om frister, som finder anvendelse i den foreliggende sag, frembyder disse bestemmelser ifølge retspraksis ikke særlige fortolkningsproblemer, således at det ikke kan anerkendes, at der foreligger en undskyldelig fejl fra appellants side, som kan begrunde en fravigelse af nævnte bestemmelser.
- 17 Retten har for det andet i præmis 22 i den appellerede kendelse anført, at det følger af Domstolens praksis, at Fællesskabets retsorden i princippet ikke tilsigter at fastsætte sine begreber ved at lade sig inspirere af en eller flere nationale retsordener, medmindre dette er udtrykkeligt præciseret, og har på baggrund heraf konkluderet, at appellants argumenter om straffeprocurens ret i Tyskland og Det Forenede Kongerige må forkastes.
- 18 For det tredje har Retten i præmis 23 i den appellerede kendelse, for så vidt som appellanten påberåbte sig retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, fastslået, at denne ret var blevet tilstrækkeligt beskyttet ved appellants mulighed for at anlægge et søgsmål til anfægtelse af den bebyrdende retsak indtil for fristen fastsat i artikel 230 EF og på ingen måde påvirkes af en streng anvendelse af fællesskabsbestemmelserne om procesfrister. Retten har heraf konkluderet, at hverken retten til søgsmålsadgang eller proportionalitetsprincippet kan begrunde en fravigelse af nævnte frist i lyset af

de angiveligt særlige omstændigheder, som appellanten har påberåbt sig i den foreliggende sag.

Parternes påstande

¹⁹ Appellanten har i appelskriftet nedlagt følgende påstande:

— Den appellerede kendelse ophæves.

— Det fastslås, at annullationssøgsmålet til anfægtelse af den anfægtede beslutning kan antages til realitetsbehandling, og sagen hjemvises til Retten.

— Subsidiært hjemvises sagen til Retten til afgørelse af, hvorvidt søgsmålet kan antages til realitetsbehandling.

²⁰ Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellen forkastes, og at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Appellen

- 21 I henhold til artikel 119 i procesreglementet kan Domstolen, når det er åbenbart, at en appel skal afvises eller forkastes, når som helst på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten ved begrundet kendelse beslutte at afvise eller forkaste appellen uden at indlede den mundtlige forhandling.
- 22 I nærværende tilfælde finder Domstolen, at sagen på grundlag af sagsakterne er tilstrækkeligt oplyst til, at appellen kan forkastes som åbenbart ugrundet ved en sådan begrundet kendelse.

Parternes argumenter

- 23 Appellanten foreholder Retten at have begået en retlig fejl ved i præmis 20 i den appellerede kendelse at have fastslået, at EU-bestemmelserne vedrørende procesfrister kun kan fraviges, såfremt der foreligger særlige omstændigheder, omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.
- 24 Ifølge appellanten er en sådan tilgang alt for snæver, og den tager ikke tilstrækkeligt hensyn til vigtigheden af retten til søgsmålsadgang i en straffesag, det strafferetlige legalitetsprincip, proportionalitetsprincippet og den omstændighed, at det er tvungende nødvendigt at undgå et urimeligt resultat.

- 25 Hvad for det første angår den grundlæggende ret til søgsmålsadgang har appellanten anført, at de betydelige bøder, som er blevet pålagt for en samordnet praksis i strid med konkurrencereglerne, omhandler anklager for en lovovertrædelse som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 2. Appellanten har herved henvist til Domstolens dom af 8. juli 1999, Hüls mod Kommissionen (sag C-199/92 P, Sml. I, s. 4287, præmis 149 og 150), og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 23. november 2006 i sagen Jussila mod Finland (Reports of Judgments and Decisions 2006-XIII, § 43).
- 26 Denne grundlæggende rettighed er udtryk for et almindeligt EU-retligt princip, bl.a. under henvisning til dom af 22. september 1998, Coote (sag C-185/97, Sml. I, s. 5199, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis), som i øvrigt er blevet bekræftet i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, der blev proklameret i Nice den 7. december 2000 (EFT C 364, s. 1).
- 27 Appellanten har for det andet anført, at retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelsen af den berettigede forventning ikke finder absolut anvendelse, idet retssikkerhedsprincippet bør eksistere side om side og anvendes i overensstemmelse med legalitetsprincippet. Der bør være en passende balance mellem disse principper, og i visse tilfælde bør legalitetsprincippet have forrang, således som det følger af retspraksis, idet appellanten herved har henvist til dom af 22. marts 1961, Snupat mod Den Høje Myndighed (forenede sager 42/59 og 49/59, Sml. 1954-1964, s. 247, org.ref.: Rec. s. 101, på s. 159), af 21. september 1983, Deutsche Milchkontor m.fl. (forenede sager 205/82 – 215/82, Sml. s. 2633), og af 23. oktober 2007, Polen mod Rådet (sag C-273/04, Sml. I, s. 8925).
- 28 For det tredje kræver proportionalitetsprincippet, at en foranstaltning er egnet og nødvendig med henblik på virkeliggørelsen af det tilsigtede mål og ikke pålægger den enkelte person en uforholdsmæssig byrde set i forhold til dette mål.

- 29 Hvad for det første angår den grundlæggende ret til søgsmålsadgang har Retten undladt at tage hensyn til bødens strafferetlige karakter, selv om en fuld og effektiv beskyttelse af denne ret i straffesager er af afgørende betydning.
- 30 Dernæst har Retten ikke forklaret, hvorfor proportionalitetsprincippet ikke kommer i betragtning med henblik på at begrunde en fravigelse af reglerne om procesfrister. Den appellerede kendelse er i denne forbindelse desuden og mere grundlæggende behæftet med en retlig fejl på grund af en ukorrekt anvendelse af nævnte princip.
- 31 Endelig har Retten med urette undladt at tage hensyn til flere omstændigheder, som den burde tage hensyn til med henblik på anvendelse af proportionalitetsprincippet. Det drejer sig bl.a. om den omstændighed, at appellanten med annullationssøgsmålet anfægtede en betydelig strafferetlig sanktion, at søgsmålsfristen for Retten blot var overskredet med en enkelt dag, og at konsekvenserne for appellanten og den skade, som sidstnævnte vil lide i tilfælde af, at søgsmålet ikke antages til realitetsbehandling på grund af fristoverskridelsen, ikke står i rimeligt forhold til de konsekvenser, som en afgørelse om antagelse til realitetsbehandling ville have for Kommissionen.
- 32 Kommissionen har henvist til retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende EMRK's artikel 6, stk. 2, herunder navnlig dommen i sagen Jusila mod Finland, hvoraf følger:
- For at afgøre, om en sanktion er strafferetlig, og om der dermed er tale om en »anklage for en lovovertrædelse« som omhandlet i EMRK's artikel 6, bør der anvendes tre kriterier, nemlig kvalificeringen af sanktionen i den pågældende medlemsstat, arten af overtrædelsen og sanktionens strengthed.

- Der bør sondres mellem sanktioner, som er omfattet af strafferettens »hårde kerne« på grund af deres kvalificering i national ret (det første kriterium), og en anden kategori af sanktioner, som kun kan anses for »strafferetlige« i lyset af det andet og det tredje kriterium.

  - Bøder på konkurrenceområdet er omfattet af sidstnævnte kategori og er således ikke omfattet af strafferettens »hårde kerne«, således at de garantier, som gælder for den strafferetlige del af EMRK's artikel 6 ikke nødvendigvis strengt finder anvendelse.
- 33 I henhold til EU-retten har sanktioner pålagt i medfør af EU-konkurrencereglerne ikke strafferetlig karakter.
- 34 Kommissionen har desuden anført, at den angivelige fleksibilitet med hensyn til frister, som findes i visse nationale ordninger, ikke kan resultere i en anerkendelse af et generelt princip i EU-retten.
- 35 Kommissionen er desuden af den opfattelse, at appellanten har nydt godt af retten til søgsmålsadgang som ethvert andet selskab, som rammes af en bøde pålagt i medfør af EU-konkurrenceretten. En manglende overholdelse af de frister, som regulerer udøvelsen af denne ret, udgør et særskilt spørgsmål og skyldes en fejl hos appellanten, uanset om den er begået i god tro eller ej.
- 36 For så vidt angår proportionalitetsprincippet har Kommissionen gjort gældende, at der i den foreliggende sag ikke er blevet foretaget et uberettiget indgreb i retten til søgsmålsadgang på grund af anvendelsen af bestemmelserne om frister.

- 37 Disse bestemmelser har været anvendt gennem lang tid, og det fremgår af retspraksis, at de ikke er forbundet med særlige vanskeligheder. I den foreliggende sag kan det ifølge Kommissionen ikke med rette gøres gældende, at fejlen begået »i god tro« med hensyn til beregningen af søgsmålsfristerne udgør en undskyldelig fejl.
- 38 Retten har fuldt ud overholdt proportionalitetsprincippet ved anvendelsen af artikel 45, stk. 2, i statuten for Domstolen, som, idet den foreskriver fravigelser fra nævnte frister i undtagelsestilfælde, gør det muligt at sikre overholdelsen af dette princip.
- 39 Desuden kan en overholdelse af procesfristerne ikke afhænge af faktorer, såsom størrelsen af den pålagte bøde eller lovovertræderens finansielle ressourcer. Den ret, som appellanten råder over, til at kræve erstatning af sine advokater, fratager også i vid udstrækning disse faktorer deres relevans.
- 40 Endelig har Kommissionen anført, at eftersom Del Monte inden for rammerne af den sag, som selskabet har anlagt for Retten, har fremsat anbringender, hvorved det navnlig anfægter appellants deltagelse i den pågældende lovovertrædelse, og eftersom appellanten har opnået tilladelse til at intervenere i denne sag, vil Retten skulle undersøge hovedparten af de dele af den anfægtede beslutning, som vedrører denne. Hvis disse dele af den anfægtede beslutning bør ophæves, er det Kommissionens opfattelse, at den vil kunne drage konsekvenser heraf for appellanten, selv om den ikke retligt har pligt hertil.

Domstolens bemærkninger

- 41 Ifølge fast retspraksis kan EU-bestemmelserne vedrørende procesfrister kun fraviges, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure, jf. artikel 45, stk. 2, i statuten for Domstolen, da kun en streng overholdelse af de nævnte bestemmelser er i overensstemmelse med hensynet til retssikkerheden og nødvendigheden af at undgå enhver forskelsbehandling eller enhver vilkårlighed i retsplejen (jf. bl.a. kendelse af 18.1.2005, sag C-325/03 P, Zuazaga Meabe mod KHIM, Sml. I, s. 403, præmis 16, og af 3.7.2008, sag C-84/08 P, Pitsiorlas mod Rådet og Den Europæiske Centralbank, præmis 14 og den deri nævnte retspraksis).
- 42 Det følger ligeledes af retspraksis, at i relation til EU-rettens søgsmålsfrister omfatter begrebet en undskyldelig fejl, der udgør en undtagelse hertil, kun usædvanlige omstændigheder, navnlig hvor den pågældende institution har udvist en adfærd, der enten i sig selv eller i afgørende omfang må antages at kunne fremkalde en vildfarelse hos en borger, der er i god tro, og som har udvist en sådan agtpågivenhed, der kræves af en normalt påpasselig erhvervsdrivende (jf. navnlig kendelse af 14.1.2010, sag C-112/09 P, SGAE mod Kommissionen, Sml. I, s. 351, præmis 20 og den deri nævnte retspraksis).
- 43 Appellanten har for Retten ikke gjort gældende, at overskridelsen af fristen kan begrundes under henvisning til en omstændighed, som kan kvalificeres som en omstændighed, der ikke kunne forudses, eller som force majeure.
- 44 Appellanten har i appelskriftet heller ikke udtrykkeligt fremsat det klagepunkt, at Retten i præmis 21 i den appellerede kendelse har nægtet at anerkende, at der foreligger en undskyldelig fejl fra appellants side.

- 45 Det bemærkes herved under alle omstændigheder, at Domstolen i en sag vedrørende en beslutning fra Kommissionen om pålæggelse af en bøde i medfør af artikel 81 EF, og hvor der var blevet begået en fejl med hensyn til beregningen af søgsmålsfristerne, som svarer til den i den foreliggende sag omhandlede, nægtede at fastslå, at der forelå en undskyldelig fejl, idet den navnlig fandt, at ordlyden af artikel 101, stk. 1, litra a) og b), i Rettens procesreglement er klar og gennemskuelig og ikke frembyder nogen særlige fortolkningsproblemer (kendelsen i sagen SGAE mod Kommissionen, præmis 24).
- 46 Appellanten har derimod gjort gældende, at Retten har begået en retlig fejl ved at fastslå, at EU-bestemmelserne om procesfrister ikke skal fraviges under andre omstændigheder end omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.
- 47 Appellanten er af den opfattelse, at en fravigelse af bestemmelserne også bør tillades med hensyn til den grundlæggende ret til søgsmålsadgang, legalitetsprincippet og proportionalitetsprincippet samt den omstændighed, at det er tvingende nødvendigt at undgå et urimeligt resultat. En sådan fravigelse er navnlig nødvendig, hvis det omhandlede søgsmål vedrører en beslutning fra Kommissionen om pålæggelse af en betydelig bøde, som må kvalificeres som strafferetlig, således at appellanten er genstand for en anklage for en lovovertrædelse som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 2.
- 48 Det fremgår herved af Domstolens praksis, at det princip, der er fastsat i EMRK's artikel 6, nemlig at enhver skal være berettiget til en retfærdig rettergang, der også er anerkendt i Unionens retsorden, ikke er til hinder for fastsættelse af en søgsmålsfrist (dom af 1.4.1987, sag 257/85, Dufay mod Parlamentet, Sml. s. 1561, præmis 10).

- 49 Domstolen har ligeledes fastslået, at retten til effektiv domstolsbeskyttelse ikke påvirkes af en streng overholdelse af EU-bestemmelserne vedrørende procesfrister, hvilket i henhold til fast retspraksis er i overensstemmelse med hensynet til retssikkerheden og nødvendigheden af at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlighed i retsplejen (kendelse af 17.5.2002, sag C-406/01, Tyskland mod Parlamentet og Rådet, Sml. I, s. 4561, præmis 20 og den deri nævnte retspraksis).
- 50 Det følger desuden af retspraksis, at en fravigelse af nævnte bestemmelser ikke påvirkes af den omstændighed, at sagen drejer sig om grundlæggende rettigheder. Reglerne om søgsmålsfrister er nemlig ufravigelige og skal anvendes af retsinstansen på en sådan måde, at retssikkerheden og retssubjekternes lighed for loven sikres (dom af 18.1.2007, sag C-229/05 P, PKK og KNK mod Rådet, Sml. I, s. 439, præmis 101).
- 51 Appellanten har anført, at i hvert enkelt tilfælde af en overskridelse af procesfristen vedrørende et søgsmål til anfægtelse af en beslutning om pålæggelse af en betydelig bøde på grund af en tilsidesættelse af konkurrencereglerne nødvendiggør retten til effektiv domstolsbeskyttelse og legalitets- og proportionalitetsprincippet, at Unionens retsinstanser foretager en afvejning mellem på den ene side størrelsen af overskridelsen af denne frist, og i hvilket omfang det mål, som ligger til grund for nævnte frist, påvirkes af denne overskridelse, og på den anden side konsekvenserne for sagsøgeren af en afvisning af søgsmålet på grund af søgsmålets sene anlæggelse.
- 52 Selv hvis en sådan fravigelse i det konkrete tilfælde ville kunne gennemføres af Unionens retsinstanser, uanset at bestemmelserne om søgsmålsfrister — som nævnt i denne kendelses præmis 50 — er ufravigelige, er en sådan fravigelse svær at forene med målet med EU-bestemmelserne om søgsmålsfrister, nemlig at opfylde kravet om

retssikkerhed og behovet for at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlighed i retsplejen.

- 53 Under alle omstændigheder, og uden at det er nødvendigt at undersøge, om en bøde som den, som appellanten er blevet pålagt ved den anfægtede beslutning, udgør en anklage for en lovovertrædelse som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 2, bemærkes, at retten til adgang til domstolsprøvelse, hvoraf retten til søgsmålsadgang udgør et særligt aspekt, ikke er absolut og er underlagt forudsætningsvist anerkendte begrænsninger navnlig med hensyn til betingelserne for et søgsmåls antagelse til realitetsbehandling, idet den i sagens natur kræver en lovgivning fra staten, som herved råder over en vis skønsmargin. Disse begrænsninger må ikke begrænse et retssubjekts adgang på en sådan måde, at retten til adgang til domstolsprøvelse reelt er uden indhold. Endelig bør de varetage et legitimt mål, og der bør være en rimelig forholdsmæssig sammenhæng mellem de anvendte midler og det mål, der søges opnået (Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 28.10.1998 i sagen Pérez de Rada Cavanilles mod Spanien, Reports of judgments and decisions 1998-VIII, § 44).
- 54 Det bemærkes ligeledes, at retssubjekterne må forvente, at bestemmelserne om frister, som skal overholdes for at anlægge et søgsmål, vil blive anvendt, idet de tilsigter at sikre en ordentlig retspleje og overholdelse af navnlig retssikkerhedsprincippet. Disse bestemmelser eller anvendelsen heraf må imidlertid ikke forhindre retssubjektet i at gøre brug af et tilgængeligt retsmiddel (Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen Pérez de Rada Cavanilles mod Spanien, § 45).
- 55 Det kan imidlertid ikke hævdes, at EU-bestemmelserne om procesfrister og anvendelsen heraf i den foreliggende sag har hindret appellanten i at gøre brug af et tilgængeligt retsmiddel til anfægtelse af den anfægtede beslutning.

- 56 Selv om den omhandlede frist på to måneder givetvis udgør en begrænsning af søgsmålsadgangen, er det ikke åbenbart, at denne begrænsning udgør et indgreb i selve denne rettigheds kerne, når navnlig henses til, som anført i denne kendelses præmis 45, at bestemmelserne om beregning af denne frist, herunder dem, som er omhandlet i den foreliggende sag, er tydelige og ikke frembyder særlige fortolkningsproblemer.
- 57 Det er i denne forbindelse også af relevans, at overskridelsen af søgsmålsfristen i den foreliggende sag udelukkende skyldes en fejl begået af appellants advokat, der — som anført i denne kendelses præmis 45 — ikke kan anses for en undskyldelig fejl, som gør det muligt at fravige bestemmelserne om søgsmålsfrister.
- 58 Det samme gælder den omstændighed som beskrevet i denne kendelses præmis 41, at der er fastsat fravigelser i tilfælde af overskridelse af en sådan frist ved omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller ved force majeure.
- 59 Det følger heraf, at det er med rette, at Retten i præmis 23 i den appellerede kendelse har fastslået, at retten til en effektiv domstolsbeskyttelse er blevet beskyttet i tilstrækkelig grad ved appellants mulighed for at anlægge et søgsmål til anfægtelse af den bebyrdende retsakt inden for den frist, som er fastsat i artikel 230 EF, og at denne ret på ingen måde påvirkes af en streng anvendelse af fællesskabsbestemmelserne om procesfrister. Retten har ligeledes ikke begået nogen retlig fejl ved i samme præmis at fastslå, at hverken retten til søgsmålsadgang eller proportionalitetsprincippet kan begrunde en fravigelse af søgsmålsfristen, henset til de påberåbte omstændigheder.
- 60 På baggrund af det ovenstående må appellen forkastes som åbenbart ugrundet.

Sagens omkostninger

- ⁶¹ I henhold til Domstolens procesreglements artikel 69, stk. 2, som i medfør af samme reglements artikel 118 finder anvendelse i en appelsag, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger, og appellanten har tabt sagen, bør det pålægges denne at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser bestemmer Domstolen (Ottende Afdeling):

1) Appellen forkastes.

2) Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert GmbH & Co. KG betaler sagens omkostninger.

Underskrifter